

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА "АПОСТОЛ АРНАУДОВ"
гр. Русе, ул. "Потсдам" № 3; п.к. 7005, тел. 082/84-60-96; e-mail: info-1806301@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
СТЕФКА МЪНГОВА
Директор на ПГЕЕ „Апостол Арнаудов“
гр. Русе

STEFKA
PETROVA
MANGOVA

Digitally signed by
STEFKA PETROVA
MANGOVA
Date: 2025.11.06
10:46:23 +02'00'

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ

Настоящата Програма е приета на основание чл. 263, ал. 4, т. 9 от ЗПУО, чл. 3а от ПМС № 100/08.06.2018г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици и Решение № 11-1 на Педагогическия съвет с Протокол № 02 /30.10.2025 г. и утвърдена със Заповед № РД-01-144/05.11.2025 г.

2025-2026 учебна година
гр. Русе

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Необходимост от училищна програма
2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадането на ученици
3. SWOT анализ:
 - 3.1. Силни страни
 - 3.2. Слаби страни
 - 3.3. Възможности
 - 3.4. Заплахи
4. Основни причини за преждевременното напускане на училище
5. Целева група
6. Стратегически въпрос
7. Цели на Училищната програма
8. Задачи и дейности за постигането им

Всеки гражданин в Република България има право на достъп до образователната система и възможност за развитие чрез образование, което в най-голяма степен съответства на неговите потребности, потенциал и цели и което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация и допринася за изграждане на динамична икономика на знанието и постигане на ускорен и устойчив икономически растеж, социална солидарност и качество на живота на местните общности и на страната.

Настоящата Програма за намаляване дела на преждевременно напусналите училище (ПНУ) – 2013-2020 г. е в съответствие с целта на „Стратегическата рамка на Национална програма за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)“. Стратегията е изцяло в съответствие с Препоръката на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., засягаща политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище (2011/С 191/01), както и със стратегическата рамка на ЕС за сътрудничество в областта на образованието и обучението.

1. Необходимост от училищна програма

Въвеждането на система в дейностите по превенция на отпадането на учениците се свързва с необходимостта от готовност на училището като институция да посрещане нови предизвикателства, свързани с предпоставките за отпадане на ученици под влиянието на социалните и икономическите фактори, процесите на миграцията, честата смяна на местопребиваването и други подобни.

2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Програмата се основава на визията на Професионалната гимназия по електротехника и електроника „Апостол Арнаудов“ – гр. Русе като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, осигуряваща пълноценна личностна реализация в училищния живот.

3. SWOT анализ:

3.1. Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Използване на информационните и комуникационните технологии;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда в отношенията между съученици и неформални групи от ученици;
- Много добра материална база;
- Изграждане на привлекателна училищна среда чрез изпълнение на проекти;
- Извършване на дейности по превенция на ранното напускане
- Липса на рано напуснали ученици през последните 5 години

3.2. Слаби страни

- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година е тревожно висок и е предпоставка за напускане;
- Съществуващо разделяне на учениците в някои паралелки по социални признаци;
- Нежелание на родителите да се включват по-активно в училищния живот, осигуряващ подкрепа на учениците;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от ранно напускане

3.3. Възможности

- Увеличаване на групите (секциите) за спорт;
- Разширяване на извънкласните форми, създаване на форми по техническо конструиране, програмиране, работа с материали, дискуссионни клубове;

- Ангажиране на родителите за участие в родителски срещи, подкрепа на училищните отбори по време на състезания; участия в обществени формации на училището – обществен съвет, родителско настоятелство, сесии с учениците по кариерно ориентиране;
- За кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на подобряване на привлекателността на училищната среда.
- Действащо ученическо самоуправление
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.

3.4. Заплахи

- Нисък жизнен стандарт на голяма част от населението.
- Проблеми в семействата, водещи до ранно напускане на деца от училище;
- Негативно влияние на приятелската среда извън училище и виртуалното общуване в социалните мрежи;
- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

4. Основни причини за преждевременното напускане на училище

➤ **Икономически причини**

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността.

➤ **Социални причини**

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда

➤ **Образователни причини**

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, липса на минимални навици у учениците са самостоятелен учебен труд, самоподготовка и рационално използване на свободното им време; недостатъчни електронни учебни материали (електронни учебници, виртуални учебни лаборатории и др.п)

➤ **Етнокултурни причини**

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения

➤ **Институционални причини**

Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система.

➤ **Причини, свързани със здравния статус**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности

5. Целева група

Ученици от VIII до XII клас, които са застрашени от ранно напускане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

6. Стратегически въпрос на настоящия документ:

Как да се направи превенцията на ранното напускане на професионалната гимназия успешна и ефективна?

7. Цели на Училищната програма

ГЛАВНА ЦЕЛ:

Създаване на подкрепяща среда за задържане на децата и учениците в училище.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

➤ *Идентифициране на рисковите фактори за ранно напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.*

➤ *Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност*

Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване), брой отпаднали ученици (минимален).

➤ *Създаване на положителни нагласи към учебния процес*

Индикатор за постигане – успех на застрашените ученици

Постигането на целите на Училищната програма се осъществява чрез превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за ранно напускане на училище, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени от образованието и грижите в ранна детска възраст до завършване на средното образование.

8. Задачи и дейности за изпълнението им

8.1. Създаване на позитивна образователна среда

➤ Активизиране на ученическото самоуправление и включване на учениците в занимания по интереси;

➤ Използване на механизмите на кариерното ориентиране за подобряване на мотивацията за учене и усвояване на професионални умения;

➤ Организиране и провеждане на вътрешноучилищни спортни състезания между класове и паралелки по футбол, волейбол, баскетбол, хандбал и лека атлетика по предваритено изработен Спортен календар на училището.

➤ Организиране и участия на състезания по професии:

- Изложения и конкурси като: Електрониада, Национален преглед за младежко техническо творчество – Горна Оряховица, Хакатон и др.

- ИТ по ИТ „Джон Атанасов“;

- „Мога и зная как“

- Компютърна текстообработка и презентации

- Компютърни мрежи

➤ Активизиране дейността на училищните клубове с цел задоволяване на личните интереси на учениците, подобряване на взаимодействието и педагогическото общуване, както и осигуряване на контакти с други училища в и извън страната;

➤ Повишаване интереса на учениците към работа в екип чрез участия в училищни тържества, чествания и кампании, отбелязване световните и европейски дни: Ден на водата, Ден на Земята, Ден на река Дунав, Ден без цигарен дим и други, регламентирани с Годишния план на училището.

8.2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на ученическата личност

➤ Изработване на План за действие в зависимост от конкретните условия и отделния случай на всеки ученик;

➤ Информирание на Дирекция „Социално подпомагане“ за учениците, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия в рамките на един месец;

➤ Своевременно информирание на родителите за отсъствията и за успеха на учениците и провеждане на съвместни дейности с родителите;

➤ Ефективно провеждане на консултациите по учебните предмети;

➤ Ежегодно създаване и поддържане на регистър с данните за контакти с родители и настойници на учениците, които данни да се използват във всеки един момент при нужда;

➤ Ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици;

8.3. Политики за интервенция

- Включване на родителската общност в училищните дейности чрез провеждането на редица инициативи – родителски срещи, сесии по кариерно ориентиране, подкрепа на училищни отбори при провеждането на състезания, засадания на обществения училищен съвет и др. П.
- Разчупване стереотипа при провеждането на родителските срещи
- Сътрудничество с различни организации и институции – Дирекция „Социално подпомагане“, Бюро по труда, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Център по кариерно ориентиране, Комплекс за социални услуги на децата и семейството.
- Осъществяване на периодичен контрол върху изпълнението на задълженията на учители и класни ръководители при регистрирането на резултатите от изпитванията, отсъствията, закъсненията в училищната документация и ученическите книжки.
- Организиране и провеждане на учебни походи, екскурзии и посещения на фирми и институции, показващи приноса на личното образование за социалния успех и кариерното израстване;
- Периодично отчитане и анализиране на резултатите от обучението по учебни предмети спрямо очакваните резултати и внасяне на допълнителни мерки за подобряване успеваемостта.
- Планиране и реализиране на дейности чрез Плана за работата на класния ръководител за идентифициране на застрашените от отпадане ученици и индивидуалното им консултиране.
- Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици.